

N:o 158.

Af herr **W. Styrlander** m. fl., om skrifvelse till Kongl. Maj:t  
angående rättighet till utskänkning af vin och malt-  
drycker å lägerplatser.

Genom 7 § af gällande förordning angående försäljning af vin, malt-  
drycker m. m. har en betydlig inskränkning gjorts i den genom § 5 af  
samma förordning kommunerna tillerkända sjelfbestänningsrätt i fråga om  
utskänkning af vin och maldrycker, i det att denna rätt fullständigt  
suspenderats, då det blir fråga om utskänkning af vin och maldrycker  
under kortare tid än år, i hvilket fall Konungens befallningshafvande har  
ensam beslutanderätt i frågan.

Att denna suveräna magt gent emot kommunerna, hvilken blifvit lagd  
i Konungens befallningshafvandes händer, icke alltid varit gagnelig, torde  
bäst bevisas deraf, att klagomål under längre tid försports från de kom-  
muner, som mot sin vilja fått dylik utskänkning, hvilken särskildt å flera  
af våra lägerplatser skapat fullständiga ölkrogar, å hvilka icke allenast de  
värnpligtige, utan jemväl en större allmänhet fått tillfredsställa sitt begär  
efter rusdrycker.

Men ehuru kommunerna icke fått ha ett enda ord med, då det gällt  
att bevilja dylika rättigheter, ja, ehuru dylika rättigheter till och med för  
utskänkning åt allmänheten beviljats, ehuru kommuner på det bestämdaste  
protesterat deremot, hafva kommunerna dock fått dragas med alla de oord-  
ningar och störande uppträden, som blifvit en följd af utskänkningen,  
hvilkens svåraste verkningar känts inom den del af kommunerna, som är  
belägen utanför lägerplatsen, och å hvilken del af kommunerna militär-  
befälet icke är ansvarigt för ordningens upprätthållande, utan der ordningen  
skall uppehållas af en landtpolis, som har ett vidsträckt distrikt att bevaka.

*Bih. till Riksd. Prot. 1900. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 41 Häft. (N:o 158).*

Särskildt har det förderffiga inflytandet af dessa lägerkrogar visat sig under sön- och helgdagar, då stora människoskaror samlas till lägren.

Och såsom ytterst sorgligt måste det ju betraktas, att, ehuru kommuner förut haft fullständigt förbud mot utskänkning af rusdrycker under sön- och helgdagar, i följd hvaraf sabbaten förflutit lugnt och stilla, efter lägerkrogarnes tillkomst fylleri, slagsmål och ogerningar af alla slag hört till ordningen för söndagarna.

Framför allt har det väckt allvarligt bekymmer inom flera sådana kommuner, att utskänkningen skall få omfatta jemväl den allmänhet, som icke är sysselsatt å lägerplatsen, samt att de klagomål, som hos Kongl. Maj:t anförts mot Konungens befallningshafvandes beslut om dylik fri utskänkingsrätt, lemnats utan afseende, äfven om de klagande utgjorts af kommunala myndigheter.

Såsom betecknande för frågan kan ock omnämnas, att å åtminstone ett par af dessa lägerplatser en stor del, å en ända till 80 %, af stamtruppen petitionerat om utskänkningens borttagande, hvilket tyder på, att militärerna sjelfva inse, att det är ovärdigt för vårt land att inrätta krogar, der landets ungdom skall erhålla sin militära uppfostran.

Då man känner till, att innehafvarne af dylika utskänkingsrättigheter få betala ganska dyr afgift till regementena, och då man vidare vet, att dessa afgifter användas för regementenas behof, kan man ju å ena sidan icke förvåna sig öfver vederbörandes beredvillighet att tillstyrka dylika rättigheter jemväl beträffande utskänkningen åt allmänheten; men man kan å andra sidan icke värja sig från den tanken, att kommunerna vore mera skickade att afgifva yttrande öfver ansökningarna än vederbörande regementschefer.

För min egen del har jag visserligen den åsigten, att det skulle vara lika lätt att från lägerplatserna borttaga utskänkningen af vin och malt-drycker, som det var att borttaga bränvinsutskänkningen, men då den allmänna meningen icke ännu torde vara mogen för en dylik åtgärd, vill jag inskränka mig till att föreslå sådana åtgärder, som redan nu torde ha en stark opinion för sig, och hvilka kunna sammanfattas i den grundsatsen, att ingen kommun skall kunna påtvingas en krog mot sin vilja.

Jag vågar därför föreslå,

att Riksdagen ville anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t vidtaga den förändringen i kongl. förordningen angående försäljning af vin, maltdrycker m. m., att

rättighet till utskänkning af vin och maltdrycker å lägerplatser, äfven om den afser kortare tid än år, icke må beviljas under annan tid och utsträckning än den, som vederbörande kommunalstämma tillstyrkt.

Stockholm den 21 februari 1900.

*W. Styrlander.*

I motionen instämma:

<i>A. H. Göthberg.</i>	<i>Carl Jansson.</i>	<i>Karl Hultkrantz.</i>
<i>O. Anderson.</i>	<i>P. Olsson i Åsak.</i>	<i>E. L. M. Hedin i Torp.</i>
<i>And. Olsson i Mårdäng.</i>	<i>J. P. Zakrisson.</i>	<i>Gustaf Olofsson.</i>
<i>A. F. Broström.</i>	<i>Carl Sandquist.</i>	<i>W. Johansson i Öija.</i>
<i>W. Bengtsson.</i>	<i>Gust. Österberg.</i>	<i>Johan Nydal.</i>
<i>Joh. Sjöberg.</i>	<i>J. Nordin.</i>	<i>Carl Johansson i Afösa.</i>
<i>P. Norberg.</i>	<i>A. Thylander.</i>	<i>Halvar Eriksson.</i>
<i>Ollas A. Ericsson.</i>	<i>E. Norman.</i>	<i>E. G. Åkerlind.</i>
<i>A. Göransson.</i>	<i>Nils Hansson.</i>	<i>Oskar Berg.</i>
<i>Johan Ericsson.</i>	<i>Johan Olofsson.</i>	<i>J. E. Ericsson i Alberga.</i>
<i>J. A. Lundström.</i>	<i>S. H. Kvarnzelius.</i>	<i>J. G. Spangenberg.</i>
<i>Olof Guldbrandsson.</i>	<i>A. G. Jönsson.</i>	<i>Hj. Sjövall.</i>
<i>L. Gust. Broomé.</i>	<i>Joh. Wahlgren.</i>	<i>Sam. Söderberg.</i>
<i>Jakob Pettersson.</i>	<i>J. G. Hazén.</i>	<i>C. J. Öberg.</i>
<i>C. Bergström.</i>	<i>Joh. Er. Nordin.</i>	<i>David Holmgren.</i>
<i>Joh. Nilsson.</i>	<i>Oswald Emthén.</i>	<i>C. J. Hammarström.</i>
<i>John Olsson.</i>	<i>G. Lindgren, Islingby.</i>	

---